

MAGYARÁG

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓREDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL

A fővárosi lapok szerint

Befejezett tény a kormány és a Magyar Párt választási paktuma

Dinu Bratianu kihallgatáson volt Ófelségénél. Codreanu pártja nem vesz részt a választási propagandában

Bukarest, február 9. Goga, Istrate Micescu külügyi miniszter és Rădulescu Mehelinti igazságügyminiszter tanácskozása után elhatározták, hogy az állampolgársági rendelet-törvény végrehajtási utasításán újabb módosításokat eszközölnek. A végrehajtási utasítás ezért csak szombaton jelenik meg a hivatalos lapban. A regáti bejelentési kötelezettséget, amely február 12-re volt kitűzve, éppen ezért elhalasztják. A 150 ujonnan kinevezett bíró kötelességévé teszik, hogy az iratokat csak személyesen vehetik át, hogy ilymódon a visszaéléseket elkerüljék.

Bukarest, febr. 9. Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke, tegnap kihallgatáson volt Ófelsége II. Károly királynál. A kihallgatás befejezése után Dinu Bratianu lakására hajtatott ahol már várta Tatarescu volt miniszterelnök, dr. Anghelescu, Sassu, Costinescu és a párt számos vezető tagja. A Dinu Bratianu lakásán lefolyt tanácskozásokon elhatározták, hogy a liberális párt közeledést keres az ellenzéki pártokhoz, hogy a választási propaganda szenvedélyét mérsékeljék és biztosítsák a választások tisztaságát és szabadságát.

A lap értesülése szerint Dinu Bratianu személyesen keresi fel Maniu Gyulát és Vaida Sándort, hogy az ellenzéki pártok egységéről tárgyaljon.

A szerdai fővárosi lapok bizonyosra veszik, hogy Dinu Bratianu Juniannal és Argețoiannal kartell köt a választásra.

Jorga professzor is újabb akciót kezdeményez a pártok közötti politikai béke érdekében.

Bukarest, febr. 9. Kedd este a „Mindent a hazáért” párt ugynevezett szenátusa Zelea Codreanu elnöklésével ülést tartott. Az értekezleten tanulmányozták a belpolitikai helyzetet és elhatározták, hogy a párt a mai naptól kezdve nem vesz részt a választási propagandában. Nem tartanak gyűléseket, nem küldenek korszakokat a vidékre, a párt minden tevékenysége csak arra irányul, hogy a választási jelet megismertessék a tömegekkel.

kel. E célból manifesztumot intéznek az ország népéhez. A párt természetesen résztvesz a választáson.

Corneliu Zelea Codreanu a legionárius szenátus ülése után fogadta az újságírókat és kijelentette, hogy a légio nem támogatja, de nem is támadja a nacionalista Goga-kormányt. — Nem akarjuk a kormányt megakadályozni nacionalista munkájában, ezért mi félreállunk. Az út nyitva van, — mondotta még Codreanu.

A nyilatkozat további részében Codreanu kijelentette, hogy a legionárius szenátus határozata értelmében csak csoportos propagandát nem végeznek, ez azonban nem jelenti azt, hogy a legionáriusok egyénenként — emberről

emberre — nem fognak propagandát kifejteni. A legionáriusokat nagyon érdekli a választás kimenetele.

A gárda nem ad ki semmiféle választási kiáltványt, csak egyet, amelyben megmagyarázza az új választási jelet.

Bukarest, febr. 9. A Timpul illetékes helyre hivatkozva, — most már biztos értesülésként közli azt a hírt, hogy a kormány és a Magyar Párt között folyó kartell tárgyalások eredménytelenséggel befejeződtek.

Kolozsváron a Magyar Párt ma és holnap központi végrehajtóbizottsági ülést tart, amelyen ratifikálják a kartell-egyezményt. A Timpul értesülése szerint az egyezmény értelmében a Magyar Párt a Kamarában 11, a szenátusban 7 mandátumot kap.

TÁVIRATOK

JAPÁN UJBÓL ERŐTELJESEN TÁMAD

London, febr. 9. Kéthete pauza után a japán repülőik ismét megkezdették tevékenységüket. 18 japán repülő Hankau közelében végig bombázta a terepet. A kínai légháritó utagek egy japán gépet lelőttek. A japán haderő az újabb jelentések szerint a Hopei tartomány déli részében folytatja előnyomulását és célja, hogy megbénítsa a Peking-Hankau vasúti vonal gőzpontját. A japán nagyvezérkar elkészítette a hadjárat veszteség-mérlegét, amely szerint a japánok vesztesége 50.000 halott és 150.000 sebesült. A kínaiak vesztesége ennek négyszerese.

VEGET ÉRTEK AZ IR-ANGOL TANÁCSKOZÁSOK

Az ir-angol tanácskozások egész csöndben értek véget Londonban. Az ir bizottság vezetőjét fogadta MacDonald gyarmatügyi miniszter. Az ir megbízottak már el is utaztak Londonból s odahaza részletes elentésben számolnak be az eddigi megbeszélések eredményeiről. Szó van, hogy De Valera ir államelnök és Chamberlain angol miniszterelnök a közeljövőben ismét találkoznak és megbeszélnek a két államot közeli érintő kérdéseket.

Tovább tart a „tisztogatás”...

Göring egész repülőtábornoki karát nyugdíjba küldték

BERLIN, február 9. Most itték közzé a legutóbb nyugdíjba küldött német katonatisztok névsorát. A nyugdíjazott katonatisztok között van Liese tábornok, a kaionai szer-tár főparancsnoka, von Leeb altábornagy, lovas hadosztályparancsnok, báró Kressenstein lovas hadosztályparancsnok, von Kleis altábornagy, a VIII. hadtest parancsnoka, von Pogrelli tábornok, lovassági felügyelő, Luiz Oswald tábornok, a német tankhadserég megőremítője. Az említettekén kívül nyugdalomba küldték Göring egész repülőtábornoki karát.

Németországban, amint ismeretes, most folyik Niem öllernek, a világhírű profetáns lelkesnek póre. Az evangélikus egyház körében azt beszélik, hogy a német kormány Niemöllernek kétizben is büntetlenséget ajánlott fel, ha kötelezi magát, hogy többé nem lép egyházi szöszékre és és visszatér a haditengerészet kötelékébe, ahol lelkeskedése előtt szolgált.

MA: A „rumba” huzásának első 100 szerencseszáma

Ajándék-akciónk
szelvénye

7

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatólagosan meg
jelenő számkat össze-
gyűjti, résztvesz az „aján-
dék-akción”

1938. február - március

Inspekciós gyógyszerárak:**Csütörtök, febr. 10.**

Pacala, Bulv. Regele Ferdinand (vol
Fő-ucca) 2.
Szent László, Piața Biserici (vult Tem-
plom-tér) 1.
Cleopatra, Str. Avram Iancu (vult
Kossuth-u.) 2. Tel. 515
Madonna, Str. Starovetky 1. Tel. 403
Szent Ferenc, Cuza Vodă (v. Szacs-vay
ucca) 24. Tel. 747

Scridon államtitkár Csékén és Vaskóhn. Scridon államtitkár ma Csékét és Vaskóht látogatta meg, ahol nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság. Az alminiszter a nagy számban összegyűlt lakosság előtt ismertette a kormány programját.

— Idegen valuta birtokában lenni még nem jelent devizakihágást. Érdekes ügyet tárgyalt ma a nagyváradai ítélőtábla. A múlt év május 19-én a szatmármegyei Turulung község malomtulajdonosánál, Gottlieb Jenőnél névtelen feljelentésre házkutatást tartott a csendőrség és a szatmári rendőrség két detektívje. A házkutatás során egy faladában egy darab százdollárost, két ötven dollárost, 3 húszdollárost, egy tízpengőst, 100 csehkoronát és több régi ezüstpénzt találtak. A törvényszék előtt Gottlieb azzal védekezett, hogy a dollárosokat még 1930-ban kapta amerikai nővérétől, amikor az idehaza járt, a csehkoronát pedig felesége hozta Csehszlovákiából. A szatmári törvényszék Gottlieb Jenőt felmentette azzal az indoklással, hogy ha valakinek idegen valuta van a tulajdonában, az még nem devizakihágás. Az ügyészség és a Banca Nationala felelőse folytán került az ügy a nagyváradai ítélőtábla elé, amely a törvényszék felmentő ítéletét jóváhagyta.

Leégett egy színház Milánóban. Milánóból jelentik: Tegnap éjjel egyik milánói színház előadás után kigyulladt és porráégett. A kár igen jelentékeny.

— Felhívás. Az oradeai Építőiparosok Szövetsége tisztelettel ezúton felkéri a kömüves szindikátus tagjait, hogy f. hó 10-én d. u. 6 órakor a Munkakamara földszinti nagytermében megtartandó szakmai gyűlésen a tárgy fontossága miatt okvetlen és pontosan megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

Kiadják a váradai városházán a régi állampolgársági igazoló iratok másolatait

Amint megírtuk a városházáról nyert értesülések szerint a zsidó állampolgárságok névsora még ezen a héten elkészül.

A városházán nyomtatékosan hangsúlyozták, hogy

azok a zsidó állampolgárok, akik véletlenül kimaradnának a névsorból szintén je-

lentkezzenek és maguk kériék felvételüket a névsorba.

Ugyancsak figyelmeztetik a zsidóshangzású nevű keresztény állampolgárokat: ők is tekintsék meg a névsort, hogy nem kerültek-e véletlenül a listába, nehogy kellemetlenségük legyen később.

Itt írjuk meg ugyancsak a

városháza közigazgatási ügyosztályától szerzett értesülések szerint, hogy

azok, akik az 1924-es összeírás idején beadták igazoló irataikat, születési, illetőségi bizonyítvány, stb. visszakaphatják ezeket az iratokat az irattárból, illetve másolatot kaphatnak róluk.

Amerika sehova se kötelezte el magát

Washington, febr. 9. A szenátus azzal a kérdéssel fordult a külügyi hivatalhoz, hogy vajon nincs-e az USA és Anglia, vagy más nagyhatalom között olyan titkos szerződés vagy megegyezés, amelynek értelmében az USA az illető állam oldalán frontba köteles dobni hajó-

hadát? A szenátus kérdésére Hull külügyi államtitkár le-
vélben válaszolt s e levélben Hull utalt arra, hogy az USA sem Anglia, sem más nagyhatalom érdekeiben nem vállal semmi olyan kötelezettségeket, amik a tengeri flottát idegen érdekek meg-
rövidítésére kényszerítenék.

Huszonöt százalékot kapnak az áramtolvajlások felfedezői

A városi bérlok nagyrészeinek felmondását visszavonták

Tegnap tartotta meg szokásos keddi ülését a városi tanács, amelynek elnökletét most dr. Mangra Demeter polgármester távollétében dr. eodoran alpolgármester vezette.

Elsősorban a Villamosmű beadványaival foglalkoztak. A Villamosmű kérte, hogy az ideiglenes bizottság állapítsa meg az áramlopásokra vonatkozó rendelkezéseket. A tanács megállapította, hogy ezen esetekben, — ha valaki bármilyen módon jogtalanul fogyaszt áramot, akkor folyamatosan teszi ellene a bünvádi eljárást s ezenkívül az elfogyasztott áram duplájának az értékét követelik meg tőle. Ezen összegből azután 25 százalékot kapnak majd a felfedezők, feljelentők és megállapítók.

A Villamosmű vezetősége jelentést tett továbbá, hogy a transzformátor, amelyet 1911-ben gyártottak, a 26 évi használat folytán annyira megkopott, hogy vagy javítása, vagy kicserélése vált szükségessé. A tanács megállapította, hogy a kijavítás körülbelül 1 millió 600 ezer leibe kerül, míg egy új áramátalakító 2 millió leibe és ezért úgy döntöttek, hogy új áramalternátor megvásárlására irnak ki árlejtést.

A gazdasági ügyosztály terjesztette be ezután több bérloknek a kérését, akiket a mult-kori tanácshatározat szerint ki akartak lakoltatni. A bérlok-
lefizették az eddigi lakbért pontosan és a gazdasági ügyosztály javaslata alapján a tanács helybenhagyta a további bérletmeghosszabbítást.

— Öt évi fegyházbüntetésre ítélte a törvényszék egy betörőt. A törvényszék második szekciójában ma több betörő felett ítélt el. Sicón János rovtomultu betörő — aki most is a nagyváradai fogházban tölti büntetését. — Élesd környékén több betörést követelt el. A törvényszék öt évi fegyházra ítélte. Kuczik János rovtomultu betörőt, aki Nagy váradon több lopást követelt el, 1 év 2 hó és 22 napi börtönbüntetésre ítélte. A büntetést az eltöltött vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették. Faragó Sándor betörőt 1 évi börtönrre ítélte a bíróság.

Autójárművek felülvizsgálata. A rendőrkészlet felhívja az összes autótulajdonosok figyelmét, hogy az autójárművek idej felülvizsgálatát az idén február 10 és 11-én tartják meg. s pedig a

nagyváradai autójárművek felülvizsgálatára február 10-én délelőtt 8—12 és délután 3—6 óra között, a megyei járművekére pedig 11-én ugyanebben az időpontban kerül sor. Az autójárművek tulajdonosai kötelesek magukkal vinni az összes igazoló iratokat: a sofőr vezető igazolványát, a foaia de circulatiat, a permis fiscalit, a fuvarozással foglalkozó tulajdonosok az automobilt biztosítását igazoló iratot, iparigazolványt, az autotami-on tulajdonosok a Közlekedési és Közmunkaügyi miniszterium autorizációját is. Azokat, akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget, súlyosan megbírságozzák.

— Felhívás. Az oradeai Építőiparosok Szövetsége tisztelettel ezúton felkéri a mázoló szakosztály tagjait, hogy lolyó hó 10-én délután 5-kor a Munkakamara földszinti nagytermében megtartandó fontos mázoló szakmai értekezleten okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

—ORADEA ANYAKÖNYVE—**SZÜLETÉSEK:**

Szenásy Géza, Szlovák Ilona, Erdei Erzsébet, Davidsohn Tibor, Boka Lajos, Kirschner Károly, Aranyi Irén, Hadi Vasile, Szabó Ferenc, Nagy Erika, Sabau Virgil.

HAZASSÁGOK:

Silaghi Petru, Szabó és Mikula Teréz, Demkó György bádigos és Illés Borbála, Cosian Stefan cserepező és Balog Anna, Szabó István szelrelő és Erdős Julianna.

HALALOZÁSOK:

Brenner Maria 84 év, Fudally Lajos 43 év, özv. Balogh Mihályné 65 év, özv. Tar Károlyné 61 év, Marosié Markovics Róza 65 év, Mudura Teodor 69 év, özv. Molnár Lászlóné 60 év, Lobont Elisabeta 2 és fél hónap. Kelemen Mihály 66 év, Motan Petru 86 év, özv. Condrea Vasile-né 57 év, Dercsenyi Gyula 70 év, Kovács Géza 25 nap, Jkobovits Béla 40 év.

Dinu Bratianu szigorú kritikája a Totul pentru Ţararól

Bukarestből jelentik: A liberális párt elnöke, Dinu Bratianu feltűnést keltő nyilatkozatot adott a Viitorul munkatársának. A liberális pártelnök a Mindent a hazáért párt céljairól és eszközeiről nyilatkozott. A nyilatkozat, amelyet politikai körökben és a sajtóban is élénken kommentálnak és amely szerves folytatása a Viitorulban már napok óta napvilágot látó támadó élű cikkeknek, a következőképpen hangzik:

— Sajnálom, — mondotta Dinu Bratianu, — hogy nem tudok vitatkozni az új párt: a Mindent a hazáért párt programjáról, mert ez nem létezik. A vaskárda, amely ennek a pártnak az elődje, olyan tevékenységben metódusokat vezetett be az országba, amelyek teljesen idegenek a mi szelíd népünk érzésvilágától és jellemétől. E szervezet akcióbalépését gyilkosságok és merényletek jelezték: Manciu, Duca, Stelescu, Bratu professzor, stb. és a rendkívül terror, amelyet az egyetemi diákságra és az egész lakosságra gyakoroltak. Azokat, akik ellenszegülni próbáltak volna, megfenyegették és bántalmazták. Így léptek be a gárdisták soraiba különböző fiatal elemek, akiket különböző célok fűtenek. Egyeseket az a meggyőződés vezet, hogy amikor a kapitány lesz az ország ura, a gárda tagjai minden jónak részesei lesznek, szemben a fávölmaradókkal, akik különböző kellemeitlenségeknek lesznek kitéve. Ezzel győzték meg azokat, akiknek nincs józan ítélőképességük, miközben olyan módszereket és eszközöket alkalmaztak, amelyek a primitív népeknél használatosak.

Mi a filka a vaskárda népszerűségének.

— Hogyan magyarázható az, hogy az emberek egy program nélküli mozgalomhoz csatlakoznak? — kérdezte az újságíró.

— Azzal, hogy senkisémet világoztotta fel a közvéleményt a vaskárda gyökérnélküliségről és az általa kifejtett propaganda alaptalanságáról. A vaskárda állandóan egy nagy ügy áldozatának állította be magát. Más célja nem volt azonban, minthogy rohamos támogatásával rátegye kezét a román államra.

Milyen veszedelmet hozhat a gárda az országra.

— A legionárius mozgalom nagy veszedelmet jelent tehát az országra?

— Természetesen, — válaszolta Dinu Bratianu. — Mert a gárda által alkalmazott metódusok a forradalom csiréit hintették el, megbolygatva a lelkeket, amelyek nem tudnak számottevni azzal, hogy mi lesz ha tapasztalatlan emberek kezébe kerül a kormányzat, akik nem tudják irányítani sem az ország közigazgatását, sem kielégíteni a megvalósíthatatlan ígéretekkel felkeltett étvágynak. Az egyenruhába öltözött fiatal emberek éneklő felvonulása és egy ország vezetése: társadalmi, pénzügyi, politikai és gazdasági megoldás között hosszú az út.

Vajon gondolkodnak-e a vaskárdába belépettek és a velük rokonszenvezők arra, mi történne, ha megvalósítanák Codreanu programját, megsemmisítve a demokráciát és megszüntetve a nemzetek azon jogát, hogy maga válassza meg vezetőit, — egy olyan ember kényekedvére szolgáltatva azt ki, aki mostanáig csak terrorral fejtett ki és fanatizmust hirdett, aki megsemmisítene azokat a szövetségeket és egyezményeket, amelyek tekintélyt biztosítanak az országnak és azt oly mértékben erősítik meg, amelyre önmagában képtelen volna!

Ha kívánnánk a revíziót el- lenző hatalmak csoportjából s történelmi múltunkat semmibe véve csatlakoznánk a Róma — Berlin tengelyhez,

amelynek Kelet- és Közép-európában igényei vannak és ellensége a Szovjetunió- nak, — az anarchizált, elszigetelt és legyőzött Románia olyan háboru színterévé válna, amelyet maga indított el.

A versaillesi, trianoni és a

Junian is élesen támadta a Totul pentru Ţara pártot

Galat, febr. 8. A radikális parasztpárt galaci naggyűlésén Junian nagy beszédet mondott. Junian kijelentette, hogy a román demokrácia súlyos helyzetbe jutott, mert a „Totul pentru Ţara” párt hatalmas veszélyt jelent. A román külpolitikának a Berlin-Róma tengelyre való helyezése katasztrofális következményekkel járhat. Sem lelki, sem gazdasági, sem más szempontból nem fogadjuk el ezt a tétet. Olyan időt élünk, amikor a háboru minden percében ki- törhet. Ma már senki sem tagadhatja a háborus szellemet. Ma Németországgal menni — amely ma még jobban, mint a háboru előtt, gazdasági hódítást akar —, a háboru előidé- zését jelenti. Maniu is hasonló képpen gondolkodik.

Mit akar a „Totul pentru Ţara” belföldön? Megszünteti a szavazati jogot és a politikai rabszolgaság rezsimjét vezeti

többi szerződések több ugyne vezetett ütköző államot létesítettek, Németország és Oroszország között. Ezek az államok olyan kapcsolatokat teremtetek egymással, amelyek hivatva vannak megerősíteni ellenállásukat és biztosítani határaitukat. Codreanu utá- zál akarja mindezt semmivé tenni. Bármennyire is tájékozatlan lenne az ország közvéleménye, amely engedett a különböző behatásoknak és amelyet felkavartak az egymást követő választási hadjáratok, mégis apellálunk az összes öntudatos hazafiakhoz és várunk az időre, midőn a lelkek felelősséget és az ország szívdobbanása visszanyeri normális ütemét.

be. Megborzadok, amikor látom a nép ítélőképességének hiányát, amely éljenzi azt, aki meg akarja szüntetni politikai jogait. Ne felejtsetek el, ha egyszer az a rezsim, amelynek megvalósításáért a „Totul pentru Ţara” harcol — a tiltakozási jog többé nem létezik.

Junian kitért a kisebbségi és zsidókérdésre is és kijelentette, hogy ha elfogadták volna az ő álláspontját az 1924. évi állampolgársági törvény parlamenti tárgyalása során, amely szerint a család uton szerzett állampolgárságok, valamint a be nem irt jogosultak revíziójának lehetőségére mód kínálkozott volna, akkor lármá és zavarok nélkül meg lehetett volna oldani ezt a kérdést. — Idézi Goga rádióbeszédéből azt a részt, hogy: „igazságot igen — üldözést nem”. Ezt mondtam én is mindig — mondja Junian — akkor miért vagyok filozsemita?

A székelyhídi Stubenberg birtokkiszá- játítási per a váradi törvényszék előtt

Nagyvárad, febr. 9. Jogász- körökben óriási érdeklődés kísérte a székelyhídi Stubenberg féle birtok kiszájtítási perének tárgyalását. Székelyhid községi lakosai ugyanis a bírósághoz fordultak és kérték, hogy Stubenberg gróf birtokából sajátjának ki 800 holdnak megfelelő területet ugyan- is az agrárreform során azzal a feltétellel hagyják meg Stubenberg gróf birtokában, hogy — árveszélyes földekről lévén szó — ármentesítő berendezéseket létesít. Székelyhid községi most azt állítja, hogy a gróf nem tett eleget ennek a feltételnek és ezen az alapon kérték az első kiszájtítás felülvizsgálását.

Első fokon a székelyhídi bíróság tárgyalta a per-
t.

Itt a községi lakosai elveszítették a pert. A járásbíró- ság úgy találta, hogy Stubenberg gróf részére nem volt szankcióként kikötve, hogy ha nem építi meg az ármentesítő gátakat — elveszti a földet. A föld- birtokos gróf egyébként is fényképfelvételekkel igazolta, hogy ármentesítő berendezéseket létesített.

A kereset elutasítása ellen a székelyhídi földművesek fele- bezést jelentettek be a nagy- váradi törvényszékhez. A fe- lebbezés egyik indoka az volt, hogy

a székelyhídi járásbíró, aki az ítéletet hozta — már el volt helyezve a közséből és így nem lett volna joga ítél- kezni.

Ma került sor a nagy érdeklő- déssel kísért per felebbviteli tárgyalására a törvényszék harmadik szekciójában. A székelyhídi felpereseket dr. Popovici Péter volt prefektus Stubenberg grófot pedig dr. Bledea László Nagyvárad volt polgármestere képviselte.

A törvényszék február 15-én hirdet ítéletet.

**Román
gyorsíró
tankönyv
kapható a
Pásztor Ede cégnél
Ara 100 lei**

Amikor WIED VILMOS herceg helyett Witte Ottó berlini artista koronáztatta magát a szkipetárok királyává Régi történet, mely már majdnem történelem

Arad, febr. 9. Albánia divatba jött. Zogu király készülő házassága révén rengeteg cikk foglalkozik a kis királyság történetével, mely nagyon érdekes és rengeteg vér tapad hozzá. Albánia a szkipetárok földje, 25 évvel ezelőtt az ifjúörök forradalom után vívta ki önállóságát. Addig vazallus állam volt és hol a törökök, hol a szerbek, hol pedig az olaszok rendelkeztek felette.

Az égbenyuló, kopár, fekete hegyeket az arauták, harcias népe lakja s az évszázadokon át tartott török, olasz, szerb hódoltság miatt nyelvük török, olasz és szerb szavak keverékéből áll.

1914 március 7-én került Albánia trónjára Wied Vilmos német herceg. Nem sokáig maradt trónon, nem tetszett neki a sziklás, terméketlen ország és rövid uralkodás után bucsút mondott Albániának.

A HERCEG HELYETT SZÉLHÁMOS ÉRKEZIK

Csak kevesen tudják — ámbar annakidején nagyon híres eset volt —, hogy amikor Albánia népe Wied Vilmost várta az országba, egy

németországi szélhámos, — Witte Ottó artista — ugyan csak alaposan megtréfálta a hiszékeny szkipetárokat. — Egyszerűen, mint Wied Vilmos jelent meg az országban királlyá koronáztatta magát, de pünkösdi királysága csak öt napig tartott,

mert leleplezték. Most, hogy Albánia ismét az érdeklődés középpontjába került, érdekes feleleveníteni ezt a történetet.

Witte Ottó, német artista, Berlinben élt, amikor meghalt, hogy a jó albánok Wied Vilmost várják a trónra. Elhatározta, hogy ő fog jelentkezni Wied herceg helyett, mint trónjelölt. 1913 februárjában, tehát éppen 25 évvel ezelőtti történt ez. Albánia ekkor proklamálta függetlenségét. Witte valamelyik berlini ócskaruha kereskedésben

fantasztikus egyenruhát vásárolt, mellét teleaggatta kitüntetésekkel és Durrazóban partra szállott, miután előzőleg hamis táviratot küldött Wied herceg nevében érkezéséről.

AZ ÁLKIRÁLY „URALKODIK”...

A derék albánok a legnagyobb tisztelettel fogadták az „uralkodójukat”, az uccákat zászlódíszbe öltöztették, megszólaltatták az ágyukat és mielőtt a szélhámos Witte észbe kapott volna, már

királlyá is koronázták. Az álkirály — mit tehetett egyebet —, uralkodni kezdett.

Fogadta az előkelőségeket, címeket és rendjeleket osztogatott, rendelkezéseket adott ki, így többek között megszüntette a vérbosszút, amely ősi idők óta divott Albániában. A pünkösdi királyság azonban csak öt napig tartott és pedig azért mert a lapok bő tudósításokat hoztak Wied Vilmos megkoronázásáról. Közben

az igazi Wied herceg Konstantinápolyban értesült a lapokból arról, hogy őt már Albániában megkoronázták.

Táviratot intézett az albán udvarhoz, ebben kifejezte kétségét és misztifikációnak nyilvánította a koronázást. Az események most már drámai

gyorsasággal peregtek Witte, az álkirály körül. Azonban szerencséje volt a szélhámosnak. A táviratot a melléje beosztott titkárnak kézbesítették, aki éppen egy nagy bankett alkalmával megmutatta azt az asztalfőn ülő „uralkodónak”. Ez belesápadt, amikor átfutotta a táviratot.

— Rögtön jövök, kissé rosszul vagyok, — sugta a titkár fülébe és elfünt egy oldalajtón...

Albán parasztruhába öltözött, egyenruháját becsomagolta és bár az albánok halálra keresték, sikerült megszökni. Akkoriban

egész Európa homéri kacajra fakadt, amikor kiderült a turpisság. A szélhámos artistanak természetesen egy hajszála sem görbült meg,

miután sikerült Albániából megugrania.

AZ ÁLKIRÁLY MÉG EGYSZER SZEREPEL

Évekkel ezelőtt Witte, aki ma 60 éves és ma is Berlinben él, megint beszélgetett magáról. Megírta emlékiratait és egy hamburgi könyvkiadóval adatta ki, aki azonban adósa maradt néhyszáz márkával. Emiatt Witte beperelte a kiadót és

a bírósági tárgyalásra újból felöltötte fantasztikus egyenruháját s abban jelent meg a német bírák előtt.

Az elnök kérdésére elmondta az egyenruha érdekes történetét, mire az elnök hazaküldte, hogy polgári ruhát öltön magára. Hogy a per megnyerte-e arról nem szól a krónika. Witte Ottó akkoriban Berlin külvárosában egy vasuti kocsiiban lakott feleségével és gyermekével. Felesége nem is volt olyan közönséges származású.

A török szultán háremének volt a lakója, onnan szöktette meg a kalandor természetű artista évtizedekkel ezelőtt.

Németországba vitte a szép keleti leányt és feleségül vette.

Idegrohamában kiirtotta családját és öngyilkos lett egy prágai kapitány

Megdöböntő családi dráma zajlott le Prága Dejvice nevű külvárosában. Mikulecky János kapitány a kora reggeli órákban váratlan idegrohamot kapott. Kiugrott ágyából, minden előzetes veszekedés vagy látható ok nélkül

előkaptá revolverét s agyonlőtte 12 éves Olga nevű második gimnazista leányát, — majd a következő golyóval feleségét terítette le, végül föbelőtte magát és holtan esett össze.

A kisleány kórházba szállítása közben meghalt, az asszony:

Mikulecky Hilda állapota válságos.

A Csehszlovák Távirati Iroda megállapítja hogy a kapitány

tány hosszabb ideje súlyos idegban szenvedett és rémtettét is idegrohamában követte el.

Agyonütötte apját egy gyógyszerész

Morik Lajos baraoi gyógyszerész állandó perpatvarban élt édesapjával. Az elmúlt éjjel hazatérve a korcsmából újból összevesztek. Morik a vita hevében felkapott egy hamu-

lapátot és azzal addig ütötte az öreg Morikot, míg csak élet volt benne. Utána a gyilkos jelentkezett a csendőrségen, mely letartóztatta.

OLCSÓ KÖNYVSOROZAT:

5 könyv 15 Lei

7 könyv 20 Lei

5 könyv 15 Lei

I. SZOROZAT:

1. János bácsi utazása: **Végig Erdéjen** humoros regény 112 old.
2. **Sors keze** kém regény 96 oldal.
3. **Mesebeli herceg** érzékeltető társadalmi regény 96 oldal.
- 4-5. **Lázadás a leprafáborban** valóság regény, 2 kötet. Részletek az élőhalottak birodalmából, 128 oldal.
- 5 könyv összesen 432 oldal terjedelemben.

II. SZOROZAT:

1. **Egy amerikai detektív bravúrjai** Izgalmas gangster regény, 64 oldal.
- 2-3. **Néger bosszuja** a fehér és fekete ember harca a dzsungel mélyén 2 kötet, 128 oldal.
- 4-5. **Haláltánc** regény a kémek életéből (Redi ezredes, Mata Hari stb.) 2 kötet, 192 oldal.
6. **Szent álarc** háborús regény, 64 oldal.
7. **Bojtrány a Luna parkban** cirkusz regény, 64 oldal.
- 7 könyv összesen 512 oldal.

III. SZOROZAT:

1. János bácsi utazásai: **A spanyol polgárháborúban** humoros regény 96 oldal.
2. **Legnagyobb győzelem** sport regény, 64 oldal.
3. **Bűnös szerelem** regény az életből, 64 oldal.
- 4-5. **Texasi szerelem** egy amerikai szerelem története, 2 kötet 192 oldal.
- 5 regény 416 oldalon.

Nihetetlen olcsó áron kap izgalmas érzékeltető regényeket

Aki legalább két sorozat regényt vásárol, ingyen kapja lapunk ezévi szépkilátású könyvnaplóját

Rendelje meg még ma Kapható a kiadóhivatalban és minden laparústónknál. Vidékiek a könyvek árát bélyegekből is beküldhetik.

Letartóztatták az orosz követség sofförjét és szolgáloját

Tegnap jelentettük, hogy Butienko orosz ügyvivő rejtélyes körülmények között eltűnt és a rendőrség gyilkosságra gyanakodott. A követségi palota falán ugyanis vérvonásokat véltek felfedezni. — Mára azonban kiderült, hogy nem vérvonások voltak, hanem vörös festék. A nyomozást most más irányba terjesztették ki.

A rendőrség most egy titokzatos fiatal orosz keres, akit kíséretében lévő nővel együtt többször láttak az ügyvivő társaságában. A nyomozás érdekében igen sok helyre kiszálltak. A Domeniilor kertben, a Baneasan razziaát tartottak, —

azonban eredmény nélkül. Az éjszaka folyamán a rendőrség kiszállt a varietékbe és a bárókba is, a fiatalembert és kíséretjét azonban nem találták meg.

A rendőrség a követség sofförjét és a szolgálojt őrizetbe vette.

A külügyminisztérium hivatalos jelentése

Bukarest, febr. 9. Butenkonak, a bukaresti szovjet követség tanácsosának eltűnéséről közleményt adott ki a külügyminisztérium. A közlemény szerint február 7-én este hat órakor a külügyminisztériumban megjelent Kukoliew, a bukaresti szovjet követség főtitkára és Bodrow, a Tass távirati iroda képviselője is közölték, hogy Butenko, a szovjet unió bukaresti ügyvivője február 6-án este rejtélyes módon eltűnt Pictor Mirea ucai magánlakásából. A szovjet követség gépkocsivezetője vitte haza február 6-án este a lakására és otthon hagyta. Butenko február 7-én nem jelent meg a követségen. Kukoliew és Bodrow a lakásán keresték, de nem találták otthon. A külügyminisztérium azonnal értesítette az ügyről a főügyészt és a vizsgálóbíróval együtt a fővárosi rendőrség főparancsnokának és az államrendőrségnek támogatásával részletes vizsgálatot indított. A vizsgálat február 7-én és 8-án tartott és még folyamatban van. Eredményeiről, mihelyt azok pontos körvonalat kapnak, közlemény jelenik meg.

A törfentekkel kapcsolatban Codiu Stefanescu főügyész kihallgatáson jelent meg Istrate Micescu külügyminiszter.

Kik nyertek a „rumbán”?

Az első 100 szerencseszám

A nagy újévi „rumba” ajándék-akciónk húzásait megkezdjük és az első 100 szerencseszámot az alábbiakban közöljük.

Öt méter tűzifát nyert: 9372 5587.

Egy vég vászon: 2266, 2079.

Egy mázsá liszt: 1693, 3900.

Nőcipő: 8487, 5560, 6435.

Férficípő: 9191, 6824, 4781, 7350.

Nőikabát: 4576, 9329, 1469.

Férfikabát: 8224, 1145.

Három és fél méter női ruha anyag: 10417, 3221, 3354, 8426 545.

Asztali ébresztőóra: 2241, 1669, 7768, 2731.

Női esernyő: 988.

Pullower: 2262, 6921, 1900, 2253, 8425, 2571, 3551.

Két pár női harisnya: 7806, 7669, 8890, 5714, 7900, 2940.

Két pár férfizokni: 1767, 5741, 8892, 5526, 9051, 3542.

Fésűgarnitúra: 5566, 7051, 10026, 8808, 8435, 7885, 2929.

Két doboz főzelék-konzerv: 6922, 8959, 5746, 2259, 2203, 8428, 6424.

Téli nyaksál: 8945, 6931, 8497, 4484, 2220, 5707, 9653.

Evőeszköztartó: 7021, 6935.

Egy kg. cukor: 8951, 6938, 4475, 7851, 3815.

Négy drb. toilette-szappan: 8949, 6933, 1898, 8292, 5522, 7841, 3810, 5330.

Cigarettatárca: 750, 8489, 8300, 3811, 5711.

Japán felszolgálótálca: 7029 1883, 8482, 4421, 7894.

3 kanál, 3 villa: 3239, 8481, 5756, 2201, 3808, 8502.

Likorkészlet: 2104.

A húzásokat tovább folytatjuk és a nyerőszámokat naponta százas csoportokban közöljük.

Az ajándék-nyeremények kiosztását csütörtökön, folyó hó 17-én kezdi meg a kiadóhivatal. Kérjük vidéki olvasóinkat, hogy nyerőszámaikat adják át a helyi árusítónak, hogy az egyes helységekbe egyszerre küldhessük ki az ajándék-tárgyakat.

Párisba utazik júniusban az angol királyi pár

Páris, február 9. Az angol külügyminisztérium hivatalosan közölte, hogy György király és Erzsébet királyné június hó folyamán hivatalos látogatásra Párisba utaznak. A látogatás három napig fog tartani.

nius hó folyamán hivatalos látogatásra Párisba utaznak. A látogatás három napig fog tartani.

Egy öreg házaspár rejtélyes öngyilkossága

Hétfőn délután Pestszenterzsébeten a Nagykörösi ut 190. számú házba hívták a mentőket. Az udvaron egy kis faházikóban lakott Szilasi István hatvannyolc éves szűcs, ölvénhat éves feleségével. Mostanában a város határában lévő régi szeméttelen dolgoztak úgynevezett „szeméttigabérálók” voltak. Szilasiék az egyik szomszédjuk, aki benyitott a faházikóba, mozdulatlanul találta az ágyon. A mentők megállapították, hogy Szilasi István már halott. Az aszszony élt, őt első segélyben részesítették és a Rókus kórházba vitték.

A mentők megállapították, hogy mérgezés történt. Találtak a szegényes faházban egy üres gyógyszeres tasakot, köny-

nyebbfajta fájdalomcsillapító szer volt ebben a dobozban, az orvosi megállapítás szerint enél sulyosabb mérget vehettek be. Azt nem tudták megállapítani, hogy miféle mérge ölte meg Szilasiék, azt sem tudják, hogyan került a lakásba az üres altatószeres doboz. — A rendőrség megindította a nyomozást.

IDŐJÁRÁS

Lassu hőemelkedés, reggeli ködök. Erős délnyugati szél, jobbra derült idő. Északon a hőmérséklet lényegesen nem változik.

Gyermekeket vár a windsori hercegné

Páris, febr. 9. A windsori hercegi pár gyermeket vár. A herceg és felesége hétfőn beköltöztek a Versailles mellett fekvő De la Maye-kastélyba, amelyet most vásároltak meg és teljesen átalakítottak. A „Paris Soir” jelentése szerint a hercegi pár azért jött ebbe a csendes kastélyba, mert a hercegné anyai örömeinek néz elébe.

Törökországba

ömlik a pénz

Középeurópában pillanatnyilag a peiroleumért folyik a harc. Ez az angol tőkét nem érdekli. Az angol tőke kelet felé kacsint, ahogy a Times írja:

„A törökországi vezető nagybankok igazgatói Londonba utaztak, hogy ott kölcsönök ügyében tárgyaljanak az angol gazdasági élet vezetőivel. Arról van szó, hogy a felveendő kölcsönök helyi és nagy távolsági vasutvonalak kiépítésére, hidak építésére, kikötők és ipartelepek létesítésére fordítanak. Az angol tőke nagy érdeklődést mutat a tervek iránt és a kölcsön megszavazása annál is inkább valószínű, mert Anglia és Törökország között a barátságos viszony az utóbbi időben rendkívüli módon kimélyült.”

1938-as év szerencséséhez Őnnek

Küldje születési dátumát és kiszámítom azt a sorsjegyet, amellyel nyerni fog. Teljesen ingyen. Csak akkor fizet, ha nyer. — Cim:

„CORVINO” Cluj, Str. Mico 44

Új fiatalítási eljárás

-- fagyasztással

Páris, február 9. Dr. Alexij Carrel, Nobel-díjas természettudós kutatásai nyomán Peter Lampel leydeni egyetemi tanár hosszabb kísérletek után felfedezte „vitaprolongin” nevű preparátumot, amelynek az a tulajdonsága, hogy az emberi testbe fecskendezve a vér vizét kivéve, az egész szervezetet megfagyasztja. Számos, állaton, megejtett kísérlet után egy Anna Brog nevű hölgyet „fagyasztott” meg Lampel professzor, aki asszisztenseivel állandóan figyelte és ellenőrizte a „befagyott” nőt. Három hétig volt a kísérleti hölgy üveg alatt, amikor fölébresztették. Huszonnégy óráig tartott, amíg eszméletre tért. Ezután — a hölgy kijelentése szerint — összeroncsolt idegei kipihenten rendbe jöttek és kitűnően funkcionáltak egészen megfiatalodva.

A kiválasztott

— Regény — 54

Más szóval: egyvalaki, esetleg többen is, megölték Eve Hale-Storfordot és másvalaki, vagy valakik küldték a más-világra Anstruthert és Miss Rossitert és kísérelték meg Miss Kerr meggyilkolását. Megérti ezt?

Heath mosolya mérhetetlen megkönnyebbülésre vallott.

— Most már értem. Foityassa, kérem. Nem tudom, hova akar kilyukadni, de csak folytassa...

Anthony is elmosolyodott.

— Nos tehát, mindezt, egybevetve, fölitélezhetjük, hogy először, aki Eve Hale-Storfordot megölte, bent tartózkodott a házban. Másodszor fölitélezhetjük, hogy a balesetek rendezője — egyszerűség szempontjából használok az egyes számot — ugyancsak a házban tartózkodott.

Ugy értem, hogy az illető a Watch Houseban volt azon az éjszakán, amikor Eva Hale-Storford meghalt. És most emlékezzünk csak vissza arra: ki volt az, akit a Watch House lakói közül legérzékenyebben érintett Mrs. Hale-Storford halála?

— A férjét — mondta Heath.

— Ugy van, Hale-Storfordot. Pike megmondhatja, hogy a doktor szerető férje volt a feleségének és kimondhatatlanul lesújtotta az asszony halála. Így van, ugy-e, Pike?

— Így, uram. Hale-Storford fájdalma valódi volt, nem komédiázott — erősítette meg Pike.

Anthony bólintott:

— All right... Hale-Storford az igazi szenvedő hőse felesége tragédiájának és éppen ezért nem lehet része az asszony halálában. Következésképp Banner és Trenchard is ártatlanok, — emlékezzék csak előbbi megbeszélésünkre. — Okoskodásunk alapján tehát a bűnöst kell keresnünk, amelyhez a meggyilkolt asszonnyal együtt Susan Kerr, Miriam Rositer, Dorothy Graye és George Anstruther tartozott. Nos, Heath, Miss Kerrt három ízben érte szerencsésvégi baleset. Miss Rossiterrel fölfordult az autó, George Anstrutherrel elmerült a csónak és mindketten meghaltak, noha az említettek a féltizenegykor nyugvóra tért farsasághoz tartoztak.

— És most, mielőtt végét szakítanók ma esti tárgyalásunknak, kérdezzük meg Pike-től hivatalosan, vagy nem hivatalosan: meg tudja-e neked mondani pontosan, hol volt és mit csinált Hale-Storford abban az időben, amikor Miss Kerrrel a három szerencsésvégi baleset történt?

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

POSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható:

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

Csinos asszonyka keresi jobb zsánerű férfi barátságát. Levelet „tavasz” jelíggel a kiadóba 425

ÁLLÁS

Mindenes főzőnőt azonnalra, vagy 15-re felveszek Sas Emil. Str. Grivijei 32. 411

Keresünk zsidó nőket háztartási munkára, jelentkezni 3-4 között, Pavel ucca 7. I. emelet. 417

Felveszek egy leányt, ki filét kézimunkát perfekül tud Str. T. Cipariu 25. (Hodossy Miklós ucca) 426

Keresünk magas jövedelemmel március 1-re Cehăluț (Măgareasa) részére megbízható újságárut. Jelentkezni (levélben is) Nagy Lajos megbízottnál, Tășnad. 424

ÉTEL-ELADÁS

Eladó olcsón Wilson ucca 81 alatti két lakásos 28 méteres frontu sarokház. Felvilágosítást ad a háztulajdonos, lakik Decebal (Vitéz-u.) 9 és Dr. Văradin Ődön ügyvéd Delavrancea Ritoók Zsigmond-u.) 1 ügyvédi kamara épület.

GYILKOLT,

mert állásnyújtás meséjével kicsalták utolsó pénzét, amikor pedig az állást követelte, kinevették

Pancsevo, február 9. A pancsevoi törvényszék ötös büntetőtanácsa most hirdetett ítéletet Mijatovics Gorgye sztaribecsei állásnélküli kereskedő-géd bűnperében, aki a vád szerint a múlt év tavaszán úgy összeverte Ivics Karlo kereskedelmi utazót, hogy az három napra a verés után belehalt sérüléseibe.

A vád szerint Mijatovics mindenképpen álláshoz szeretett volna jutni, de sehol sem talált alkalmazást. Ivics kereskedelmi utazó erre vállalkozott, hogy szerény közvetítési díj ellenében álláshoz juttatja

Sürgősen, olcsón eladó rádió 2+1 Iuliu Maniu ucca 94. — Althamer. 419

Eladó teljesen új, még nem használt, egy drb. 50-es, egy darab 100-as légfűtési csibekellő gép, továbbá egy darab 300-as, egy drb. 500-as, műanya „Kühne” gyártmányok. Eredeti gyári árak. — Csak válaszbélyeggel ellátott, levelekre válaszolok. Fajbaromfi tenyész, Oradea, Strada Franceză 12.

Igen szép, hibátlan fiatal herélt ló Diosig-Iancán Kiss Ernőnél eladó. 429

Szépen fejlett egy éves, fehér „Amerikai Leghorn” tenyész kakasok eladók. Ára darabonként 150 lei. Valódi angol import! Fajbaromfi tenyész, Oradea, Str. Franceză 12.

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírzalvéták nagy választékban a legolcsóbban. Pásztor Ede cég papíráruházában.

LAKÁS

Kiadó szoba, szépen butorozott, különbejáratu, fürdőszobás Gyárfás, Piața Unirii 4. III. emelet. 428

KÜLÖNFÉLE

Egy falusi vizimalom francia kővel és radiális szitával felszerelve bérbeadó. Fodor, Borod (jud. Bihor) 427

A mostani tárgyalás alkalmával a vádlott beismerte tettét és az áldozat cinikus viselkedésével védekezett. A bíróság halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondotta ki bűnösnek a vádlottat és 5 évi fegyházra ítélte. Külön érdekessége a tárgyalásnak az a körülmény, hogy a meggyilkolt Ivics családjának valamennyi tagja megjelent a tárgyaláson és arra kérték a bíróságot, hogy a vádlottat mentse fel, mert az áldozat rendkívül rabiátus és rosszlelkű ember volt, aki megérdemelte a halált.

Öfelsége ajándéka a római diákoknak

Öfelsége II. Carol király a római egyetem román nyelv és irodalom szakán tanuló diákok számára ajándékba elküldte a Fundatiile Regale összes kiadványait.

Gál Zoltán

most megjelent új

Rómán nyelv-tanfolyama

kapható a

Pásztor Ede cégnél Ara 120 lei.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUKAREST: 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó, 13.40: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Predescu-zenekar. 19 Időszertű anyag. 20 Felolvasás. 20.20 Steiner Adolf csellóművész a rádiózenekarral. 21 Verdi: Trubadur, opera lemezek. Majd Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 BSzKRT-zenekar. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákfélóra. 18 Heller István emlékezete. 18.35 A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság műsoros estje. 19.40 A rádió szalonzenekara. 20.30 Sportközlemények. 20.40 Csevegés. 21.10 Olasz hangverseny a Magyarországi Olasz Kulturintézet rendezésében. 22 Felolvasás. 23 Hírek. 23.25 Cigányzene.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA